

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: H.S.
proti
žalované: Policie ČR, Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje
Odbor cizinecké policie
Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort
se sídlem Hradec Králové, Věkoše 416

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. října 2022, č. j. KRPH-85169-51/ČJ-2022-050022-SV, o prodloužení doby trvání zajištění za účelem správního vyhoštění,

takto:

- I. Opatrovníkem žalobce pro toto řízení se ustanovuje Mgr. Tomáš těšitel, advokát se sídlem Edvarda Beneše 1527/76, 500 12 Hradec Králové.
- II. Žaloba se zamítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Včasnou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání správnosti a zákonnosti shora označeného rozhodnutí žalované (dále také jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým bylo rozhodnuto o prodloužení doby trvání jeho zajištění za účelem správního vyhoštění dle §

- 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), ve spojení s ustanovením § 124 odst. 3 citovaného zákona. Doba zajištění žalobce byla podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců prodloužena do 4. 12. 2022.
2. Z vyjádření žalované k žalobě (viz níže bod 16) vyplynulo, že žalobce byl dne 14. 10. 2022 ze zajištění propuštěn na svobodu ze zdravotních důvodů. Jeho místo pobytu není známo.
3. Vzhledem ke skutečnosti, že pobyt žalobce není znám, ustanovil mu soud podle § 29 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů za použití § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) opatrovníka (výrok I.).

II. Napadené rozhodnutí

4. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná zrekapitulovala skutkové okolnosti věci. Uvedla, že žalobce byl dne 7. 8. 2022 kontrolován hlídkou Policie ČR Uherské Hradiště, kde se nacházel mezi skupinou 33 cizinců v obci Březová. Žalobce neměl k dispozici ani cestovní doklad, ani povolení k pobytu na zdejší území, tedy vstoupil a pobýval na území České republiky (dále také jen „ČR“) bez oprávnění. Z uvedeného důvodu byl dne 7. 8. 2022 v 16:30 hod zajištěn dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a následně byl eskortován na územní odbor Policie ČR Zlín k provedení dalších úkonů. Z důvodu velkého záchytu migrantů na území byl žalobce v 22:45 hod eskortován do Hradce Králové, eskorta byla ukončena dne 8. 8. 2022 v 02:10 hodin. Prověrkou daktyloskopických otisků prstů nebyla zjištěna dřívější žádost o udělení mezinárodní ochrany, prověrkou v informačních systémech Policie ČR a MV pak bylo zjištěno, že žalobce nemá žádné platné povolení k pobytu v České republice. Proto s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 zákona o pobytu cizinců.
5. Při výslechu konaném dne 8. 8. 2022 žalobce uvedl, že trvale žije v Egyptě, je ženatý, má dvě děti ve věku 10 a 8 let. Má vychozenou základní školu, střední všeobecnou školu a bakalářské studium. Pracoval jako kontrolor kvality ve stavebnictví. Z Egypta odešel kvůli práci. Uvedl, že je invalidní, musel opustit svou pracovní pozici. Chtěl si zajistit lepší život, konkrétně v Itálii. Chtěl by tam požádat o azyl a poté si najít zaměstnání. Z vlasti odešel 18. 7. 2022, cestoval letecky do Albánie, tam kontaktoval převaděče s tím, že chce do Itálie. Čekal asi týden, poté dostal další instrukce. Dvakrát zaplatil bankovním převodem (celkem 4 500 Euro) na jisté jméno. Po uhrazení částky šel se skupinou asi třiceti lidí pěšky do albánských hor. Cesta trvala asi 7 hodin, na místo přijela dodávka a všechny je nabrala. Cestovali asi 10 hodin, neví přes které státy, byl zavřený v nákladovém prostoru vozidla. Když vozidlo zastavilo, řekli jim, aby vystoupili, že jsou v Itálii. Skupina se rozešla, šel pěšky sám. Asi po půlhodině ho kontrolovala hlídka policie, tak zjistil, že je v České republice. Uvedl, že zdravotně se cítí v pořádku, má jen obtíže pohybového aparátu, konkrétně pravé nohy. Má to již od dětství, prodělal dětskou obrnu. V případě návratu do Egypta by mu mohlo hrozit vězení kvůli dluhům - půjčil si peníze na cestu do Itálie. Jinak mu žádné nebezpečí nehrozí. Uvedl, že na území ČR ani Evropské unie nemá žádné ekonomické, kulturní ani společenské vazby.

6. Dne 8. 8. 2022 bylo pod čj. KRPB-85169-26/ČJ-2022-050022-SV vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce z území členských států Evropské unie dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 zákona o pobytu cizinců, se stanovenou dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 1 rok.
7. Dne 9. 8. 2022 bylo žalobci předáno pod čj. KRPB-85169-28/ČJ-2022-050022-SV rozhodnutí o zajištění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, které nabylo téhož dne právní moci, ve kterém byla doba zajištění cizince stanovena na 60 dnů ode dne omezení osobní svobody. Současně bylo žalobci předáno rozhodnutí o vyhoštění (specifikované v bodě 6 tohoto rozsudku). Následně byl žalobce umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá Jezová a téhož dne byla na Ředitelství služby cizinecké policie (dále také jen „ŘSCP“), Odbor správních činností, Oddělení zjišťování totožnosti, ENO a vyhoštění zaslána písemná žádost o zjištění totožnosti – zaslání kopií tiskopisů. Věc byla před prvotním zajištěním konzultována s uvedeným orgánem, bylo sděleno, že s ohledem na absenci cestovního dokladu a složitost přípravy realizace správního vyhoštění, je možné počítat minimálně s lhůtou 60 dnů k realizaci vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění tak správní orgán přihlédl k době, nutné k zabezpečení náhradního cestovního dokladu a dokladů přepravních, kdy ŘSCP obstarává letenku či vyjednává průvoz cizince přes jiné státy EU, kdy je nutné zajistit policejní eskortu přes dotčený stát, a komunikuje s domovským státem o vzetí cizince zpět do domovského státu. Ke stanovení této lhůty vedla správní orgán skutečnost, že v odůvodněných případech má cizinec možnost v zařízení pro zajištění cizinců ve stanovené lhůtě podat žádost o mezinárodní ochranu. Teprve potom je možné zajišťovat náležitosti k realizaci správního vyhoštění, a s ohledem na všechny uvedené skutečnosti byla doba trvání zajištění prvotně stanovena na 60 dnů.
8. Dne 1. 9. 2022 bylo správnímu orgánu doručeno odvolání žalobce proti rozhodnutí o správním vyhoštění.
9. Dne 7. 9. 2022 správní orgán provedl zkoumání důvodů zajištění. Uvedl, že vzhledem k tomu, že žalobce nepodal žádost o mezinárodní ochranu, jeho totožnost dosud nebyla ověřena, a o odvolání žalobce proti rozhodnutí o správním zajištění nebylo správním orgánem II. stupně rozhodnuto, správní orgán konstatoval, že důvody zajištění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců i nadále trvaly. Dne 29. 9. 2022 správní orgán opětovně zjišťoval možnost ověření totožnosti žalobce a následné realizace správního vyhoštění, byly zjištěny obdobné skutečnosti (aktuálně stále probíhá komunikace s příslušnými egyptskými orgány za účelem ověření totožnosti žalobce), a proto bylo vydáno rozhodnutí o prodloužení zajištění žalobce.
10. Žalovaná dále v odůvodnění rozhodnutí uvedla, že před vydáním rozhodnutí o prodloužení zajištění se opětovně zabývala otázkou, zda by nepostačilo uložit zvláštní opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců, dospěla však na základě provedeného řízení k závěru, že žalobce se (1) nehodlá zdržovat na žádné konkrétní adrese v ČR, (2) nemá dostatečné finanční prostředky na zaplacení finanční záruky, ani zde nemá žádné vazby na osobu, která by ji za něho složila. Dle vyjádření žalobce pak tento nehodlá respektovat rozhodnutí o správním vyhoštění, proto (3) není žádná záruka, že by se osobně hlásil na policii, nebyly ani shledány důvody pro realizaci opatření (4) zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být na takovém místě přítomen za účelem pobytové kontroly, kdy zařízení k realizaci zvláštního opatření je primárně určeno pro ohrožené skupiny osob. Svůj závěr o neuložení

mírnějších opatření žalovaná odůvodnila tím, že tato by se v případě žalobce mýjela účinkem, není předpoklad pro to, že by byl žalobce schopen je plnit. Zvolený postup pak žalovaná podpořila i odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2014, čj. 7 Azs 8/2014.

11. Prodloužení zajištění v případě žalobce bylo stanoveno do 4. 12. 2022, a to s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy realizace správního vyhoštění cizince, kdy zajištění správního vyhoštění do Egypta je dle sdělení ŘSCP realizovatelné a zajištění je nezbytné k pokračování jeho přípravy. V rámci rozhodování o pokračování zajištění a zejména při stanovení lhůty zajištění správní orgán přihlédl zejména k předpokládané složitosti řízení a rovněž k tomu, že do současné doby na ŘSCP nebyla ze strany velvyslanectví Egypta zaslána oficiální odpověď k ověření totožnosti žalobce. Žalovaná při uvedené úvaze rovněž zhodnotila rodinné a soukromé poměry žalobce, které má navázány na území, přičemž se ujistila, že na území ČR ani Evropské unie žalobce nemá žádné blízké osoby, kvůli kterým by ukončení jeho pobytu na území bylo z hlediska zásahu do jeho soukromého a rodinného života nepřiměřené.
12. Žalovaná uvedla, že si je vědoma skutečnosti, že institut zajištění je mimořádným institutem, umožňujícím policii zasáhnout do ústavně chráněného práva cizince na osobní svobodu, které je jednou ze základních součástí nedotknutelnosti člověka zakotvené obecně v čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Právo na osobní svobodu je zaručeno v čl. 8 odst. 1 Listiny, přičemž dle odst. 2 téhož článku nikdo nesmí být zbaven svobody jinak, než z důvodů a způsobem stanoveným zákonem (v daném případě zákonem o pobytu cizinců). Žalovaná s ohledem na všechny okolnosti dané věci považovala vydané rozhodnutí za souladné s platnou právní úpravou.

III. Obsah žaloby

13. Napadené rozhodnutí je dle žalobce nezákonné, neboť žalovaná porušila ustanovení § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
14. Namítl, že odůvodnění doby, pro kterou se prodlužuje doba omezení žalobce na svobodě je příliš paušalizující a neumožňuje posouzení otázky, zda se jedná o dobu odpovídající individuálním okolnostem jeho případu. Dle žalobce bylo s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, čj. 1 As 93/2011 a ze dne 2. 11. 2011, čj. 1 As 119/2001-39, třeba, aby žalovaná stanovila konkrétní kroky při realizaci vyhoštění s konkrétním časovým odhadem, aby bylo možné posoudit přiměřenost doby trvání jednotlivých fází vyhošťovacího procesu, což se nestalo. Z důvodu absence náležitého odůvodnění proto považuje napadené rozhodnutí za nezákonné.
15. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

16. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 31. 10. 2022 předně uvedla, že žalobce byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí umístěn v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšší Lhoty, a to do doby než bude realizováno správní vyhoštění. Dne 14. 10. 2022 bylo žalované doručeno sdělení od Zdravotnického zařízení ministerstva vnitra, Odbor Zařízení pro zajištění cizinců Vyšší Lhoty (vedené pod č.j. KRPH-85169-62/ČJ-2022-

050022-SV), obsahující vyjádření MUDr. Tomáš Nykela o tom že žalobce „*není schopen ze zdravotních důvodů pobytu v zařízení po zajištění cizinců.*“ Správní orgán na základě toho vydal dne 14. 10. 2022 pod č.j. KRP-85169-56/ČJ-2022-050022-SV, Příkaz k propuštění cizince ze zařízení pro zajištění cizinců podle ust. § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, na jehož základě byl žalobce dne 14. 10. 2022 v 16:00 hod propuštěn ze zajištění na svobodu. Od tohoto data je pobyt žalobce neznámý.

17. K podané žalobě následně popsala okolnosti, které předcházely vydání rozhodnutí ve věci prodloužení zajištění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve spojení s odst. 3 téhož zákona (viz výše bod 4-7).
18. S žalobními námitkami žalovaná nesouhlasí. Uvedla, že žalobce vědomě a úmyslně porušil právní normy České republiky a členských států Evropské unie tím, že na území vstoupil bez cestovního dokladu a platného oprávnění k pobytu. Musel si tak být vědom toho, že uvedené jednání bude v případě jeho zjištění na území řešeno příslušnými státními orgány v souladu s platnou národní a evropskou legislativou.
19. Žalovaná se stejně jako v případě prvotního zajištění cizince zabývala v otázce prodloužení doby trvání zajištění tím, zda by nebylo na místě užít mírnějšího prostředku – zvláštního opatření za účelem vycestování cizince z území ve smyslu ustanovení 123b zákona o pobytu cizinců, které připouští čtyři formy zvláštních opatření a napadené rozhodnutí podrobně popisuje, proč v případě žalobce nelze tato využít. V případě prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je rozhodnutí o zajištění prvním úkonem ve věci, kdy správní orgán žádné důkazní řízení nekoná a vychází pouze ze skutečností, které mu jsou známy, nebo které v průběhu řízení vyšly najevo. V daném případě je nesporné, že žalobce na území pobýval vědomě bez platného cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn, a bez platného oprávnění k pobytu, k čemuž rovněž není oprávněn.
20. K žalobou uváděným pochybením správního orgánu žalovaná zdůraznila, že žalobce svým jednáním ztěžuje proces realizace správního vyhoštění, kdy úmyslně a neoprávněně vstoupil na území bez platného cestovního dokladu, a v řízení před správním orgánem vystupuje pouze pod identitou uvedenou do Protokolu o výsledku účastníka správního řízení. Toto jednání ztěžuje ověření totožnosti žalobce a ponechává správní orgán odkázán na rychlost ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu ze strany velvyslanectví Egypta. Tímto svým jednáním či opomenutím žalobce prokazatelně ztěžuje naplnění účelu správního vyhoštění a rychlost jeho následné realizace, a to ke dni vydání rozhodnutí o prodloužení zajištění, do doby propuštění na svobodu.
21. Žalovaná odkázala na str. 4 až 7 napadeného rozhodnutí, kde zdůvodnila trvání doby zajištění do dne 4. 12. 2022, a to s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy realizace správního vyhoštění, s přihlédnutím k tomu, že do současné doby na ŘSCP nebyla ze strany velvyslanectví Egypta zaslána oficiální odpověď k ověření totožnosti žalobce. Pokud se tak stane, bude ŘSCP činit kroky k přípravě realizace správního vyhoštění žalobce – zabezpečení policejní eskorty, příp. ubytování pro policejní eskortu, zajištění letenek. Citované datum pak představuje jednak zohlednění přiměřenosti zásahu s maximálním šetřením práv žalobce i jeho svobod jako zajištěného cizince s cílem co nejmenšího omezení, na druhé straně pak snahu dosáhnout účelu sledovaného vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění. Absence časového odhadu provedení každého ze specifikovaných úkonů při stanovení délky zajištění automaticky nemůže vést

k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů v obdobných věcech. V tomto směru žalovaná odkázala na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 5. 2021, čj. 41 A 12/2021.

22. K problematice užití zvláštních opatření pak žalovaná sdělila, že tato by se v případě žalobce mýjela účinkem, nikdy nebyl schopen či ochoten splnit povinnost plynoucí ze zvláštního opatření za účelem vycestování, současně existovala odůvodněná obava, že by uložením zvláštního opatření byl ohrožen výkon jeho správního vyhoštění. Bylo vycházeno z konkrétního jednání žalobce a věc byla posouzena v souladu se zásadou individualizace. Žalovaná vycházela při svém rozhodování z požadavku, kdy uložení mírnějšího opatření je vázáno na předpoklad, že cizinec bude schopen plnit povinnosti z toho plynoucí, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 Azs 102/2016 pak uvádí, že nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu je zcela samostatným důvodem pro závěr, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců. Zákon zohledňuje zájem na tom, aby přijatá opatření byla skutečně účinná. Požadavek na aplikaci zvláštních opatření nelze vykládat tak, že policie je povinna nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve až v případě neúspěchu může cizince zajistit, takový přístup by byl zjevně neúčelný.
23. Žalovaná uzavřela, že chování žalobce dostatečným způsobem prokazuje důvodnou obavu, že se sám dobrovolně nepodrobí rozhodnutí orgánu státní moci, současně existuje důvodná obava, že se před správním orgánem bude na území skrývat, resp. bude chtít neoprávněně vycestovat do Itálie a tím mařit a ztěžovat ukončené řízení o správním vyhoštění. Z uvedených důvodů bylo proto přistoupeno k prodloužení zajištění žalobce. Konstatovala, že v napadeném rozhodnutí byl dostatečně odůvodněn závěr pro jeho vydání, tedy prodloužení doby zajištění do 4. 12. 2022.
24. Aktuálně již zajištění žalobce netrvá, neboť byl propuštěn na svobodu. Ze všech uvedených důvodů proto navrhla zamítnutí žaloby.

V. Posouzení věci krajským soudem

25. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Učinil tak bez nařízení jednání, neboť žalobce ani žalovaná nařízení jednání nepožadovali a soud neshledal jednání jako nezbytné. Dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.
26. Skutková zjištění jsou popsána v části II. tohoto rozsudku, proto na ně soud na tomto místě odkazuje.
27. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců).
28. Jak je uvedeno výše, ke dni rozhodnutí soudu byl žalobce již ze zařízení pro zajištění cizinců propuštěn na svobodu (dne 14. 10. 2022). To však nebrání přezkumu napadeného rozhodnutí, neboť podle § 75 odst. 1 s. ř. s. soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Je proto povinností soudu zabývat se žalobními námitkami a posoudit zákonnost postupu

žalované při rozhodování o prodloužení doby trvání zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění.

29. Dle čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy má každý právo na svobodu a osobní bezpečnost. Nikdo nesmí být zbaven svobody kromě případu zákonného zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby, aby se zabránilo jejímu nepovolenému vstupu na území nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání, pokud se tak stane v souladu s řízením stanoveným zákonem.
30. Dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.
31. Dle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. **Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit,** a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
32. Dle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.
33. Žalobce napadanému rozhodnutí vytýkal absenci odhadu délky dílčích kroků nutných při realizaci vyhoštění.
34. K otázce přiměřenosti a odůvodnění doby zajištění cizince krajský soud nejprve uvádí, že dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, *„vedlejší ustanovení výroku rozhodnutí o zajištění cizince za účelem jeho vyhoštění, jímž se stanoví doba trvání zajištění, musí být řádně odůvodněno ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu, aby bylo možné přezkoumat, zda správní orgán nezneužil správní uvážení či nepřekročil jeho meze. Hlavním kritériem pro stanovení doby trvání zajištění je předpokládaná složitost přípravy výkonu správního vyhoštění, proto musí být v odůvodnění rozhodnutí o zajištění uveden výčet předpokládaných úkonů potřebných k realizaci vyhoštění s uvedením odhadu jejich časové náročnosti.“* Soud pak musí mít možnost přezkoumat, zda stanovení konkrétní doby trvání omezení svobody odpovídá individuálním okolnostem případu a zda nebylo svévolné. Současně platí, že čím delší je stanovená délka zajištění, tím intenzivnější je omezení základního práva na osobní svobodu a tím pečlivější musí být i zdůvodnění doby zajištění (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 8. 2022, č. j. 34 A 41/2022-20).

35. V odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí na straně 5 žalovaná shrnula, jaké úkony je třeba vykonat za účelem realizace vyhoštění žalobce. Je pravdou, že neuvedla přibližný časový odhad trvání jednotlivých fází procesu vyhoštění. V souvislosti s tím toliko konstatovala, že opět proběhla konzultace s ŘSCP, kterým jí bylo sděleno, že aktuálně probíhá komunikace s příslušnými úřady Egypta za účelem ověření totožnosti žalobce s tím, že v obdobném případě žalobcově již došlo k ověření identity státního příslušníka Egypta a bude realizováno jeho předání zpět do Egypta. Realizaci správního vyhoštění žalobce bude možné po ověření jeho totožnosti uskutečnit. Je nutné počítat i s tím, že žalobce je účastníkem řízení o odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění, o němž nebylo ke dni 29. 9. 2022 rozhodnuto. Žalovaná se před vydáním napadeného rozhodnutí opětovně zabývala i tím, zda by nepostačilo uložit zvláštní opatření za účelem vycestování ve smyslu ust. § 123b zákona o pobytu cizinců se závěrem, že v daném případě je shledává jako nedostačující (viz odůvodnění na straně 5 – 6 napadeného rozhodnutí). Proto stanovila dobu prodloužení zajištění žalobce do 4. 12. 2022. Takové odůvodnění za konkrétních okolností této věci nelze označit za nepřezkoumatelné či nezákonné (nepřiměřené).
36. Vždy je totiž třeba přihlížet ke specifickým okolnostem každého jednotlivého případu. Pro žalovanou může být v některých případech obtížné odhadnout, jak dlouho budou trvat jednotlivé úkony směřující k vyhoštění cizince. V mnoha případech totiž nebude možné trvat na uvedení konkrétní doby potřebné pro provedení každého konkrétního úkonu, zvláště za situace, kdy je realizace některých kroků závislá na součinnosti příslušných orgánů země, do níž má být cizinec vyhoštěn (v nyní posuzovaném případě lze předpokládat úspěšnou realizaci správní vyhoštění po ověření totožnosti žalobce, které i nadále probíhá). Obecně tedy postačí, pokud je v rozhodnutí logicky shrnuto, jaké konkrétní úkony bude třeba za účelem realizace vyhoštění učinit a jak dlouho by tyto úkony měly dle zkušeností žalované trvat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2021, č. j. 6 Azs 18/2021-29, či ze dne 29. 3. 2019, č. j. 4 Azs 5/2019-25; všechna zde citovaná rozhodnutí jmenovaného soudu jsou dostupná na www.nss.cz).
37. Pokud tedy není možné specifikovat ani kvalifikovaně odhadnout dobu potřebnou pro realizaci dílčích kroků při procesu vyhoštění, je nutné trvat na tom, že v takových případech je namísto z opatrnosti stanovit kratší dobu zajištění. Tím se jednak umožní zajištěnému realizovat soudní přezkum v kratších intervalech, a jednak to soudu umožní ověřit, zda žalovaná během této doby v řízení postupuje s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě, a bez zbytečných průtahů, či zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020-48, bod 24).
38. V posuzované věci žalovaná stanovila dobu prodloužení zajištění do 4. 12. 2022. Uvedené datum bylo stanoveno v rámci lhůty 180 dní, upravené v ustanovení § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, dle názoru soudu zároveň představuje i rozumnou lhůtu pro omezení osobní svobody žalobce i pro sledování naplnění účelu správního zajištění.
39. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je v souladu i s rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 4. 5. 2021, č. j. 41 A 12/2021-44, který uvedl, že „*požadavek na specifikaci budoucích kroků, které mají vést k dosažení účelu zajištění, jakož i jejich časové vymezení ve vztahu k době trvání zajištění, nelze vykládat tak, že by absence časového odhadu provedení každého ze specifikovaných úkonů žalované při stanovení délky zajištění automaticky vedla k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů.*“ K tomu krajský soud uvádí, že

jednou z podmínek zákonnosti zajištění je otázka reálného předpokladu vyhoštění. Každé zajištění cizince musí sledovat konkrétní účel, v tomto případě uskutečnění správního vyhoštění žalobce. Zajištění by nemohlo obstát, pokud tento účel nebude reálně možné naplnit ve stanovené – prodloužené době trvání zajištění. Z ustanovení § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit i opakovaně. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nesmí doba zajištění překročit 180 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Lhůta prodloužení doby trvání zajištění žalobce do 4. 12. 2022 je tak s i tímto ustanovením v souladu (k zajištění žalobce došlo dne 7. 8. 2022).

40. Odůvodnění napadeného rozhodnutí dle názoru soudu vyhovělo požadavkům § 68 odst. 3 správního řádu, neboť jsou z něho zřejmé důvody výroku rozhodnutí, obsahuje výčet podkladů pro jeho vydání a rovněž úvahu žalované při jejich hodnocení. Ostatně žalobce ani neuvedl, v čem konkrétně namítané pochybení spatřuje. Soud dospěl k závěru, že žalovaná rozhodla o prodloužení doby trvání zajištění žalobce v souladu s ustanovením § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, nedošlo tedy ani k porušení článku 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy.
41. Krajský soud neshledal žádnou ze žalobních námitek důvodnou, nezbylo mu proto, než žalobu jako nedůvodnou dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout (výrok II.).

VI. Náklady řízení

42. Výrok III. tohoto rozsudku o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Ve věci byla úspěšná žalovaná, a měla by proto nárok na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Ta však přiznání nákladů řízení nenárokovala a z obsahu soudního spisu krajský soud nezjistil, že by jí nějaké náklady řízení nad rámec její úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 9. listopadu 2022

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně